

OBSAH

Úvodní slovo ... 8

Předmluva ... 9

ESEJE

I. Život kněžny Ludmily ... 13

Fenomén kněžna Ludmila: mocné ženy a christianizace (*Ivo Štefan*) ... 14

Ludmila – žena, manželka, matka, babička, světice a historiografický problém (*Jan Zelenka*) ... 27

Co ukázal průzkum kosterních ostatků sv. Ludmily (*Petr Velemínský / Vítězslav Kuželka*) ... 35

Strava na Hradě a v jeho zázemí v době prvních Přemyslovců (*Sylva Drtikolová Kaupová*) ... 44

Raně středověký šperk a dílna v době sv. Ludmily (*Ludmila Barčáková*) ... 48

II. Svět kněžny Ludmily ... 59

České křesťanství doby kněžny Ludmily (*Petr Sommer*) ... 60

Knížata a hrady raných Čech (*Josef Žemlička*) ... 75

Tetín (*Michal Lutovský*) ... 85

Pražský hrad v době sv. Ludmily a knížete Bořivoje (*Jana Maříková-Kubková*) ... 90

Pražská aglomerace na přelomu 9. a 10. století (*Jan Havrda*) ... 94

Libice nad Cidlinou (*Jan Mařík*) ... 103

Budeč za časů kněžny Ludmily (*Andrea Bartošková*) ... 109

Knížecí družina prvních Přemyslovců a hrob bojovníka na Pražském hradě (*Jan Frolík*) ... 118

Obchodování židovských kupců s otroky na českém území v 10. století (*Kajetán Holeček*) ... 128

III. Zrození světice v 10. až 12. století ... 137

Kult sv. Ludmily ve středověku (*Milena Bravermanová*) ... 138

Církevněslovanská tradice kultu sv. Ludmily na Rusi a v Chorvatsku (*Václav Čermák*) ... 149

IV. Světci českého nebe: kult doby Karla IV. ... 157

Kult sv. Ludmily v písemných pramenech doby Karla IV. (*Václav Žůrek*) ... 158

Památka sv. Ludmily v době Karla IV. (*Jiří Kuthan*) ... 166

V. Ludmila v husitských a pohusitských Čechách ... 175

Středověká ludmilská kázání českých utrakvistů (*Jindřich Marek*) ... 176

Jméno Ludmila a jeho obliba ve středověké Praze (*Martin Musílek*) ... 185

VI. Svatá Ludmila v kultuře a umění předmoderní a moderní společnosti ... 207

Předbělohorský a pobělohorský kult sv. Ludmily (*Jan Royt*) ... 208

Svatá Ludmila v umění 19. a raného 20. století (*Petr Šámal*) ... 214

KATALOG

I. Život kněžny Ludmily ... 235

II. Svět kněžny Ludmily ... 259

III. Zrození světice v 10. až 12. století ... 281

IV. Světci českého nebe: kult doby Karla IV. ... 297

V. Ludmila v husitských a pohusitských Čechách ... 303

VI. Svatá Ludmila v kultuře a umění předmoderní a moderní společnosti ... 311

Autoři textů a katalogových hesel ... 326

Seznam pramenů a literatury ... 328

Seznam a zdroje vyobrazení ... 356

Jmenný rejstřík ... 363

Místní rejstřík ... 367

Summary ... 371